

Bedankt voor het downloaden van dit artikel. De artikelen uit de (online)tijdschriften van Uitgeverij Boom zijn auteursrechtelijk beschermd. U kunt er natuurlijk uit citeren (voorzien van een bronvermelding) maar voor reproductie in welke vorm dan ook moet toestemming aan de uitgever worden gevraagd.

Boom

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch door fotokopieën, opnamen of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikelen 16h t/m 16m Auteurswet 1912 jo. Besluit van 27 november 2002, Stb 575, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoeding te voldoen aan de Stichting Reprorecht te Hoofddorp (postbus 3060, 2130 KB, www.reprorecht.nl) of contact op te nemen met de uitgever voor het treffen van een rechtstreekse regeling in de zin van art. 16l, vijfde lid, Auteurswet 1912.

Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16, Auteurswet 1912) kan men zich wenden tot de Stichting PRO (Stichting Publicatie- en Reproductierechten, postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.cedar.nl/pro).

No part of this book may be reproduced in any way whatsoever without the written permission of the publisher.

info@boomamsterdam.nl
www.boomuitgeversamsterdam.nl

Literatuur

Komrij, G. (2010). *Morgen heten we allemaal Ali, vrolijke bespiegelingen over de tijdgeest*. Amsterdam: De Bezige Bij.

‘Hier ben ik gebleven, hier kan ik verder...’ In memoriam Aleid Bijlmer

Bij haar afscheid in 2004 als bureaumanager werd Aleid Bijlmer vanwege haar enorme verdiensten benoemd tot erelid van de NVRG, een titel die tot dan toe alleen aan Salvador Minuchin was voorbehouden. Aleid was trots op het erelidmaatschap van haar vereniging, en wij als vereniging waren trots op ons enige Nederlandse erelid. Daarmee was niet alleen de balans van geven en nemen weer in evenwicht. Tevens werd gewaarborgd dat het ‘begrip’ Aleid Bijlmer binnen onze vereniging bleef voortbestaan. Op 26 mei 2010 is aan het leven van dit standbeeld een einde gekomen. Het beeld blijft staan, dat ligt in de genen van onze vereniging verankerd, maar wat hadden wij graag nog wat langer van haar in levenden lijve genoten.

Ik heb het genoeg beleefd om nauw met Aleid te mogen samenwerken. Eerst als voorzitter van de Opleidingsadviescommissie in de periode 1984-1988 en later als voorzitter van het bestuur in de periode 1997-2003. De invloed van Aleid op de ontwikkeling van de NVRG als organisatie is immens geweest. Dankzij haar stabiliteit, deskundigheid en dienstbaarheid groeide het bureau van een betaalde hobby naar een professionele ondersteuningsorganisatie.

Wisselende bestuurs- en commissieleden bepalen het beleid en de koers van de NVRG, maar het bureau is en blijft de stuwende kracht. Continuïteit vereist stabiliteit en Aleid heeft daar de eerste 21 jaar voor gezorgd. Organisaties in verandering hebben vaste ankers nodig om te voorkomen dat verandering in chaos verzandt. De eerste jaren was het zoeken naar het juiste evenwicht binnen de NVRG. Daarnaast moest de nieuwe vereniging een plaats veroveren in de gevestigde orde van de psychotherapie. Op momenten dat iedereen op het positioneringspodium over elkaar heen viel, bracht Aleid orde in de chaos. Vanuit de coulissen souffleerde zij de eerste beginselen van hiërarchie, taakdifferentiatie en delegatie. Zij voelde feilloos aan dat haar toon jegens bestuurs- en commissieleden niet belerend of dwingend mocht zijn. Zij verpakte haar aanwijzingen vaak als volgt: *Ik heb natuurlijk geen verstand van de inhoud en het is natuurlijk aan jullie om hier een besluit over te nemen, maar is het wellicht een*

idee om...? Enkele minuten later hoorde je bestuurs- en commissieleden dan zeggen dat het een goed idee was om... De ultieme metacomplementaire interventie. Dan glimlachte Aleid, want zij verstond de kunst om te kunnen genieten wanneer de mensen die het moesten doen zich haar suggesties toe-eigenden.

Aleid was het schaap met de vijf poten. Haar deskundigheid bestreek het gehele veld dat ontstaat wanneer ruim 1500 systeemtherapeuten zich verenigen. Te veel om allemaal op te noemen dus. Ik volsta hier te memoreren dat Aleid congressen organiseerde op een wijze waar professionele congresbureaus een voorbeeld aan kunnen nemen. Dat zij een administratieve en financiële organisatie opzette en leidde waar het bestuur blindelings op kon varen. En bovenal dat zij het vergadercircuit – ofwel de communicatie binnen de vereniging – in goede banen leidde. Aleid had het vermogen om ‘in en uit te zoomen’: zij had oog voor detail, maar behield altijd het overzicht. In haar denken en handelen was zij gericht op samenhang en onderlinge verhoudingen. Zowel tussen bestuur, commissies, secties en werkgroepen – de kleine, actieve binnenkring – als tussen deze kring en de grote buitenkring van leden die meer op afstand stonden. Haar intuïtie wees haar de weg en achteraf bleek dan de ratio. Zij beseftte dat zij vaak de enige was die over alle informatie beschikte. De actieve leden vielen wel eens in de valkuil van het pars pro toto: vanuit hun subsysteem permitteerden zij zich een oordeel over het gehele systeem. Het was prachtig om te zien hoe Aleid dan met een enkele relativerende opmerking botsingen wist te voorkomen en tegenstellingen wist te overbruggen.

Aleid was een imposante verschijning. Een vrouw met een positieve uitstraling, een aanstekelijke lach en een stem die reeds van verre hoorbaar en herkenbaar was. Gelukkig, dacht ik dan, Aleid is er al. Met haar tomeloze inzet fungeerde zij als energiebron voor al die leden die zich door de jaren heen voor de NVRG hebben ingezet. Maar deze krachtbron kon ook heel dienstbaar zijn. Zij beseftte dat haar zorg en toewijding ons in beweging bracht. Zij genoot er dan ook van haar zaken op orde te hebben en ons werk uit handen te nemen. Zij gaf ons het gevoel dat de NVRG ons nodig had en daarvoor offerden wij onze vrije avonden met veel plezier op. Als ik terugblik op mijn tien actieve NVRG-jaren verschijnt de onbedaarlijke lach van Aleid het eerst in beeld. En ik denk dat velen die verschijning met mij hebben.

In haar persoonlijk leven werd Aleid getroffen door het vroege overlijden van haar man Paul en haar beste vriendin en collega Margot. Dat waren droeve tijden. Haar zoons en ook haar werk hielden haar op de been. Zij vertelt

daar mooi en ontroerend over in het interview dat Henk Trip in 2003 voor dit tijdschrift met haar hield. Aleid de filosofe. Zij vertelt daarin ook over afscheid, over nieuwsgierig blijven en over onderweg blijven. Wij nemen hier afscheid van Aleid met in gedachten haar eigen woorden: '*Hier ben ik gebleven, hier kan ik verder...*'

Joep Choy

Literatuur

Trip, H. (2003). Als een spin in het web: in gesprek met Aleid Bijlmer. *Systeemtherapie*, 15(3), 181-187.